

# RECENZE PĂ•NA ZÂ PRSTENÅ® ZÂ ROKU 1977/RUDÃ‰O PRÃ•VO

Sobota, 21 leden 2023

Dostala jsem od jednÃ© z vÃjs zajÃ-mavÃ½ text pro Kudlanku. Opravdu zajÃ-mavÃ½ â€“ Tedy, jednÃ¡ se o recenzi, kterÃ¡ mÄ bÃ½t publikovÃ¡na pÃ™ed cca pÃ›taÃ•tyÃ™iceti lety v RudÃ©m prÃ¡vu. TÃ½kala se dÃ-la Johna Ronaldra Reuela Tolkiena, nejznÃ¡mÃ¡jÃ¡ho autora fantasy pÃ™Ã-bÃ›hÃ™. Mj. jednÃ¡ se o tÃ™etÃ- nejprodÃ¡vanÃ¡jÃ¡- romÃ¡n vÃbec â€“ prodalo se milionÃ- vÃ½tiskÃ™. Pro ty, kteÃ™Ã- ho neÃ•etli - autor popisuje svÃ•tovÃ½ konflikt dobra se zlem. Ãškolem dobra v tomto pÃ™ je zniÃ•it Jeden prsten, kterÃ½ ve spojenÃ- se svÃ½m pÃ¡inem Sauronem pÃ™edstavuje dÃ»sivou niÃ•ivou sÃ•lu ohroÅ¾ujÃ-cÃ celou StÃ™edozem. JenÃ¾e - ta recenze mi pÃ™iÃ¡la troÃ¡ku divnÃ¡ ...

OK - tak nynÃ- ta kontroverznÃ- recenze:

Jde o dalÃ¡-Ã- Ã°tok proti socialistickÃ©mu zÃ™Ã-zenÃ-. Å~Ã-Åje zla, z nÃ-Å¾ se valÃ- popel a dÃ½m, je prÃ-hlednÃ› umÃ-stÃ›na na vÃ½chodÃ>; obrazem dÃ-lnickÃ© tÃ™Ã-dy, kterÃ¡ jednotnÃ¡ v potu tvÃ¡rÃ™e buduje tÃ›Å¾kÃ½ prÃ-mysl, majÃ- bÃ½t odpornÃ- a zlÃ-skÃ™eti. SamozÃ™ejmÃ>, Å¾e synÃ¡ek z burÃ¾oaznÃ- rodiny nemÃ-Å¾e vidÃ>t na tÃ›Å¾kÃ© prÃ¡ci nic krÃ¡snÃ©ho a povznÃ¡jÃ-jejÃ-cÃ-ho. ObyvatelÃ© zÃ¡padu â€“ zemÃ- oplÃ½vajÃ-cÃ-ch mlÃ©kem a strdÃ-m â€“ elfovÃ© (neboli aristokracie), lidÃ© (burÃ¾oazie) a hobiti (statkÃ¡Å™i) Å¾ijÃ- naopak v blahobytu (aniÅ¾e vysvÃ•tleno, odkud jej zÃ-skÃ¡vajÃ-, a jedinÃ©, co je trÃ¡pÃ-, je âžhrozbaâ€œ z vÃ½chodu. âžSÃ-ly dobraâ€œ zde pÃ™edstavuje sbÃ-ry pÃ™edstavitelÃ- tÃ›chto reakÃ•nÃ-ch kruhÃ-, jejichÅ¾ ruce se nikdy nedotkly poÃ™Ã;dnÃ© prÃ¡ce. Jejich vÃ-dcem je Gandalf, ÅjiÅ™itel zpÃ¡teckÃ© ideologie, s jejÅ¾ pomocÃ- udrÃ¾uje obyvatelstvo v nevÃ•domosti a strachu pÃ™ed pokrokem.

NenÃ- pak divu, Å¾e Saruman, zastÃ;nce utlaÃ•ovanÃ½ch a pÃ™Ã-tel pokroku, je prohlÃ¡jen za zrÃ¡dce, a jeho sÃ-dlo je zniÃ•eno bojÃ-vkou fanatickÃ½ch zpÃ¡tecnÃ-kÃ-. KdyÅ¾ pak ÅjÃ-Å™Ã- socialismus v Kraji, je chycen a bez soudu potrestÃ>n hobity, podporovanÃ½mi a placenÃ½mi kapitalistickou mocnostÃ-Gondorem. Ale socialismus se naÅjtÃ-stÃ- nedÃ¡ zniÃ•it holenÃ-m jakÃ©koli svÃ© relikvie, i tÃ© nejposvÃ¡tnÃ¡jÃ- do ohnÃ».

âžDrÅ¾e se Mordore, obklÃ-Å•enÃ½ nepÃ™Ã;itelskÃ½mi reakÃ•nÃ-mi sousedy.â€•

ZÃ¡vÃ•rem svÃ©ho textu mi jeÅjtÃ dopisovatelka pÃ™ipsala:

â€œTak tohle fakt zpÃ¡tky nechci, ani v podobÃ› prezidenta s komanskou minulostÃ-.â€œ

Proto, ostatnÃ› jako vÅ¾dy, jsem zaÃ•ala s vyhledÃ¡vÃnÃ-m, resp. ovÃ•Å™ovÃ¡nÃ-m pravosti. A zjistila, Å¾e tenhle text

skutečně koloval mezi lidmi, ale nakonec se ukázalo, že to nebylo publikováno  
v Rudém pravu v roce 1977, ale je to polská legrácká parodie  
z roku 2002: Archiwum Fahrenheita i Fantazinu:  
Grzegorz Łak - Tolkien a sprawa polska